

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 111.990 van 29 oktober 2002
in de zaak A. 120.344/IX-3309.**

In zake : Hans WOUTERS,
 die woonplaats kiest bij
 advocaten W. VAN DER GUCHT en F. DIEU,
 kantoor houdende te GENT,
 Sint-Denijslaan 201

tegen :

De Belgische Staat, vertegenwoordigd door de minister van
Binnenlandse Zaken,
die woonplaats kiest bij
de Federale Politie Algemeen Commando DGP/DPS,
gevestigd te BRUSSEL,
Fritz Toussaintstraat 47.

DE Wnd. VOORZITTER VAN DE IXe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat Hans WOUTERS op 26 april 2002 heeft ingediend om de schorsing te vorderen van de tenuitvoerlegging van de beslissing van de directeur-generaal van het personeel van de federale politie waarbij hem de hoedanigheid van aspirant-inspecteur van politie wordt ontnomen en waarbij hij definitief uit zijn ambt wordt ontheven;

Gezien het gelijktijdig ingediende verzoekschrift, waarbij dezelfde verzoekende partij de vernietiging vordert van dezelfde beslissing;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gezien het verslag opgemaakt door eerste auditeur-afdelingshoofd W. VAN NOTEN;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 10 september 2002 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 14 oktober 2002;

Gehoord het verslag van staatsraad A. VANDENDRIESSCHE;

Gehoord de opmerkingen van advocaat F. DIEU, die verschijnt voor verzoeker, en van adviseur E. VAN ROSSEM, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van eerste auditeur-afdelingshoofd W. VAN NOTEN;

Gelet op de artikelen 17 en 18 en titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Overwegende dat de gegevens van de zaak kunnen worden samengevat als volgt :

1.1. Verzoeker Hans WOUTERS wordt op 17 april 2001 opgenomen in de federale politie en aangesteld in de graad van aspirant-inspecteur van politie.

1.2.1. Verzoeker legt het tussentijds examen af met betrekking tot de basisopleiding inspecteur.

Voor "fysieke en mentale training - module A" behaalt hij 280 op 400 punten (70 %). Voor "geweldbeheersing - module B" behaalt hij 261 op 400 punten (65 %). Voor "professioneel functioneren" behaalt hij 232 op 400 punten (58%); voor "studies" behaalt hij voor dagelijks werk 1120 op 2000 punten; voor "totaal examens" behaalt hij 1206 op 2000, verdeeld als 506 op 1000 punten voor het schriftelijk examen en 700 op 1000 punten voor het mondeling examen. Voor "totaal studies" behaalt verzoeker 2326 op 4000 (58%).

Voor "professioneel functioneren" en voor "totaal studies" bedraagt het vereiste minimum telkens 60%.

1.2.2. Op 9 oktober 2001 ondertekent verzoeker het bericht, waarmee hem kennis wordt gegeven van zijn cijfers en de mededeling dat hij niet geslaagd is voor het tussentijds examen. Er wordt hem ook medegedeeld dat hij een tweede examensessie voor het vak "studies" kan afleggen op 19 oktober 2001 (schriftelijk examen) en op 22 oktober 2001 (mondeling examen).

1.3. Voor "totaal examens" behaalt verzoeker tijdens de tweede examensessie van het tussentijds examen 1049 op 2000 punten, verdeeld als 429 op 1000 punten voor het schriftelijk examen en 620 op 1000 punten voor het mondeling examen. Samengeteld met zijn resultaten op "dagelijks werk" behaalt verzoeker nu voor het totaal van de rubriek "studies" 2169 op 4000 punten (54%).

1.4. Uit het "proces-verbaal van examen" van 26 oktober 2001 blijkt dat verzoeker met een eindresultaat van 62,850 % niet wordt gedelibereerd.

1.5. Op 29 oktober 2001 zendt de directeur van de federale politie-school en voorzitter van de jury van het examen, aan de commissaris-generaal een "voorstel tot afwijzing (van verzoeker) ten gevolge een mislukking op het gebied van studies en professioneel functioneren tijdens de twee zittingen van het tussentijds examen".

In zijn uiteenzetting stelt hij het volgende :

"Na afloop van de tussentijdse examens van de AINP, in dienst getreden op 17-04-2001 in de DPEF, vergaderde op 26-10-2001 (...) een jury onder mijn voorzitterschap om te beraadslagen over AINP WOUTERS Hans om volgende redenen :

1. Op het einde van de eerste zitting van het tussentijdse examens mislukt betrokkene in het domein van de studies met een gemiddelde van 2326/4000 (58%). Hij mislukt tevens in het domein van het professioneel functioneren met een score van 232/400 (58%).
2. Op het einde van de tweede zitting van het tussentijds examen mislukt betrokkene opnieuw in het domein van de studies met een gemiddelde van 2169/4000 (54%).
3. Aangezien het hier gaat om een tweede mislukking in het domein van de studies, aangezien betrokkene eveneens mislukte in het domein van het professioneel functioneren, na het dossier van betrokkene bestudeerd te hebben en na eenparig advies van al de leden van de jury, stel ik voor om aan betrokkene de hoedanigheid van AINP en student aan een school van de federale politie te ontnemen".

Op 30 oktober 2001 ondertekent verzoeker dat voorstel voor kennisneming.

1.6. Op 31 oktober 2001 dient verzoeker een verweerschrift in. Hij stelt daarin onder meer, dat hij niet op dezelfde wijze als anderen de mogelijkheid krijgt "om een lichter te zakken".

1.7. Op 14 november 2001 brengt de directeur van de federale politieschool een bijkomend advies uit. Hij voert aan dat de examenjury elk geval afzonderlijk beoordeelt, rekening houdend met de geleverde prestaties, het potentieel en de attitude van de betrokkene ten overstaan van zijn later beroep. Hij handhaaft zijn voorstel tot ontneming van de hoedanigheid van aspirant en student aan een school van de federale politie.

Verzoeker ondertekent dit bijkomend advies voor kennisneming en ontvangst.

1.8. Op 28 februari 2002 zendt de directeur-generaal van het personeel van de federale politie aan de directeur van de federale politieschool de volgende nota :

"ONDERWERP : Ontneming van de hoedanigheid van kandidaat aspirant inspecteur na een mislukking op het gebied van studies tijdens de twee zittingen van het tussentijds examen.

Referentie(s) :

1. KB van 30 maart 2001 tot regeling van de rechtspositie van het personeel van de politiediensten.
2. KB van 20 november 2001 betreffende de basisopleidingen.
2. Verweerschrift AINP WOUTERS van 31-10-2001.

(...)

1. Aspirant inspecteur WOUTERS heeft op het einde van de eerste zitting van de tussentijdse examens een mislukking opgelopen in het domein van de studies met een gemiddelde van 2326/4000 (58%). Hij mislukt tevens in het domein van het professioneel functioneren met een score van 232/400 (58%).
 2. Op het einde van de tweede zitting van de tussentijdse examens mislukt betrokkene opnieuw in het domein van de studies met een gemiddelde van 2169/4000 (54%).
Belanghebbende werd hiervan in kennis gesteld op 30-10-2001.
 3. Vermits het hier gaat om een tweede mislukking in het domein van de studies, aangezien betrokkene eveneens mislukte in het domein van het professioneel functioneren, na het dossier van betrokkene bestudeerd te hebben en na eenparig advies van al de leden van de jury, heeft de Dir DPEF voorgesteld belanghebbende de hoedanigheid van aspirant inspecteur en van student aan een school van de federale politie te ontnemen.
 4. Na lezing van de door aspirant inspecteur WOUTERS in zijn verweerschrift aangevoerde argumenten, rekening houdend met de verschillende elementen van het dossier en overwegende dat belanghebbende een mislukking heeft opgelopen voor twee tussentijdse examenssessies en dit op het vlak van studies, sluit ik mij aan bij het advies van de Dir DPEF en wordt aspirant inspecteur WOUTERS, met toepassing van artikel IV.II.44.4° van het KB in Ref 1, de hoedanigheid van aspirant inspecteur op datum van 5 maart 2002 ontnomen.
 5. Op dezelfde datum zal belanghebbende ambtshalve en zonder opzegging voorwerp uitmaken van de definitieve ambtsontheffing (Art IX.1.2.7° van het KB in Ref 1).
- (...)."

Dit is de bestreden beslissing. Op 24 maart 2002 wordt ze aan verzoeker ter kennis gebracht.

2. Overwegende dat overeenkomstig artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot de schorsing van de tenuitvoerlegging kan worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

3.1. Overwegende dat verzoeker in het tweede middel de schending aanvoert van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen en van het redelijkheidsbeginsel; dat hij betoogt dat noch het voorstel van de voorzitter van de examenjury noch de beslissing van de directeur-generaal van het personeel afdoende redenen bevatten waarom hem, wegens zijn mislukking voor het vak "studies" en voor het vak "professioneel functioneren" zijn hoedanigheid van aspirant-inspecteur wordt ontnomen, terwijl geen wettelijke of reglementaire bepaling stelt dat dergelijk examenresultaat de stopzetting van de opleiding moet inhouden, te meer daar zijn niet-slagen niet het einde van de opleiding betrof, maar een tussentijds examen, waaruit niet noodzakelijk blijkt dat hij zijn opleiding niet met vrucht zou kunnen voltooien; dat hij ook stelt dat uit het klassement van de niet-geslaagden blijkt dat een aantal kandidaten die een lager cijfer hadden behaald dan hijzelf gedelibereerd zijn en de opleiding mogen voortzetten en dat nog anderen een derde kans hebben gekregen en het trimester hebben mogen herbeginnen, terwijl uit niets blijkt waarom hij, hoewel daar redenen voor bestonden, van die mogelijkheden niet heeft kunnen genieten.

3.2. Overwegende dat de verwerende partij in haar nota met opmerkingen vooreerst uiteenzet dat artikel 51 van het koninklijk besluit van 20 november 2001 betreffende de basisopleidingen van de personeelsleden van het operationeel kader van de politiediensten onder meer bepaalt dat een aspirant bij het afleggen van het tussentijds examen 60 % moet behalen voor het professioneel functioneren en 60 % op de proeven over de lineaire modules, dat verzoeker dat minimum niet heeft behaald, zodat, rekening houdend met die bepaling de examenjury overeenkomstig artikel 55 van hetzelfde besluit, geadviseerd heeft om verzoeker de hoedanigheid van aspirant-inspecteur en van student aan een school van de federale politie te ontnemen, waarna de voorzitter van de examenjury voorgesteld

heeft om verzoeker de hoedanigheid van aspirant-inspecteur te ontnemen en de directeur-generaal van het personeel de definitieve eindbeslissing heeft genomen; dat zij voorts betoogt dat de beslissing om verzoeker niet geslaagd te verklaren afdoende gemotiveerd wordt door de vermelding van de punten, die door verzoeker niet worden betwist, en dat de examenjury dan, overeenkomstig de mogelijkheden die artikel IV.II.44, 3° en 4° RPPol haar boden, eenparig geadviseerd heeft om verzoeker de hoedanigheid van aspirant-inspecteur en van student aan een politieschool te ontnemen, welke beslissing dan op haar beurt tot gevolg had dat hij het voorwerp diende uit te maken van een definitieve ambtsontheffing; dat zij besluit dat de adviezen van de examenjury betreffende het overdoen van de basisopleiding of een deel ervan en betreffende de definitieve afwijzing tijdens de basisopleiding, worden opgesteld op basis van het verslag betreffende het professioneel functioneren, het dagelijks werk en het examen over de opleidingsmodules A en B, zodat verzoeker ten onrechte de uitslag van andere kandidaten afweegt op basis van twee cijfers;

3.3.1. Overwegende dat het bestreden besluit twee deelbeslissingen omvat, enerzijds het besluit van de directeur-generaal van het personeel van de federale politie om verzoeker op datum van 5 maart 2002 de hoedanigheid van aspirant-inspecteur te ontnemen en anderzijds het besluit van dezelfde directeur-generaal om verzoeker ambtshalve en zonder opzegging een definitieve ambtsontheffing op te leggen; dat het tweede deelbesluit het door artikel IX.I.2, eerste lid, 7°, van het koninklijk besluit van 30 maart 2001 tot regeling van de rechtspositie van het politiepersoneel (RPPol) ingestelde gevolg is van de beslissing om verzoeker definitief af te wijzen tijdens zijn basisopleiding om reden dat hij voor de rubrieken "professioneel functioneren" en "studies" niet het door artikel 51, 1° en 2°, van het koninklijk besluit van 20 november 2001 vereiste puntenaantal behaalde; dat, wat die beslissing betreft, verzoeker de hem toegekende punten niet betwist, maar dat het middel erop gericht is vastgesteld te zien dat het bestreden besluit geen afdoende reden bevat die zijn onmiddellijke definitieve afwijzing kan verantwoorden;

3.3.2. Overwegende dat artikel IV.II.44 RPPol bepaalt wat volgt:

“De minister of de directeur-generaal door hem aangewezen beslist over :

(...)

3° het overdoen van de basisopleiding of een deel ervan, overeenkomstig de nadere regels vervat in het algemeen studiereglement;

4° de definitieve afwijzing tijdens of op het einde van de basisopleiding, overeenkomstig de nadere regels vervat in het algemeen studiereglement.”

Overwegende dat artikel 55 van het koninklijk besluit van 20 november 2001 betreffende de basisopleidingen van de personeelsleden van het operationeel kader van de politiediensten en houdende diverse overgangsbepalingen bepaalt dat de examenjury in voorkomend geval “een gemotiveerd advies (uitbrengt) met betrekking tot de in artikel IV.II.44, 3° en 4° bedoelde mogelijkheden, op basis van: 1° het verslag over het professioneel functioneren op het ogenblik van het afleggen van het tussentijds examen (en) 2° het verslag over het dagelijks werk op het ogenblik van het afleggen van het tussentijds examen en het in artikel 50, 1°, 2° en 3° bedoelde puntencijfer”; dat luidens artikel 58 van hetzelfde besluit de voorzitter van de jury het advies redigeert met de vermelding van de verschillende meningen van de juryleden; dat te dezen het advies verwijst naar het “eenparig advies van al de leden van de jury” en naar de vaststelling dat “het hier gaat om een tweede mislukking in het domein van de studies (en) aangezien betrokkene eveneens mislukte in het domein van het professioneel functioneren”;

3.3.3. Overwegende dat artikel IV.II.44 van het RPPol de minister -of de gedelegeerde directeur-generaal- ertoe verplicht “de nadere regels vervat in het algemeen studiereglement” na te leven; dat die bepaling aan de minister geen onbeperkte discretionaire bevoegdheid verleent om toepassing te maken van het 3° of van het 4° van dit artikel, maar dat zij er hem integendeel toe verplicht elke concrete beoordeling van een examenresultaat te verrichten met inachtneming van die “nadere regels”; dat, met andere woorden, bij ontstentenis van dergelijke vooraf bepaalde regels, de minister over geen objectieve normen beschikt om een aspirant die de vooropgezette cijfers niet behaalt, in te delen in een van de categorieën bedoeld in artikel IV.II.44, 3° of 4°; dat bovendien, aangenomen dat de minister, ook bij ontstentenis van vooraf bepaalde objectieve normen, toch bevoegd is om de uitslag van de kandidaten definitief te bepalen, hij in het kader van de motiveringsverplichting, in ieder geval moet aantonen welke objectieve redenen hem er noodzakelijk toe brengen onmiddellijk een kandidaat definitief af te wijzen en hem zodoende uit te sluiten van de herkansingsmogelijkheden, vervat in artikel IV.II., 3°, van het koninklijk besluit van 20 november 2001;

3.3.4. Overwegende dat, naar luid van artikel IV.II.42 van het RPPol, het “algemeen studiereglement” door de minister van Binnenlandse Zaken moet vastgesteld worden; dat de verwerende partij niet aantoonde dat dergelijk algemeen reglement kan ontsnappen aan de geldende normen op het vlak van de totstandkoming, de bekendmaking en de inwerkingtreding van reglementaire beslissingen; dat

uit het door de auditeur-verslaggever ingestelde onderzoek gebleken is dat de minister nog geen algemeen reglement heeft vastgesteld;

3.3.5. Overwegende dat, met die gegevens voor ogen, de directeur-generaal van het personeel -en vóór hem de examenjury bij het formuleren van een advies-, hun beslissing om verzoeker definitief af te wijzen dan wel om hem overeenkomstig artikel IV.II.44, 3°, nog een kans te bieden, niet konden steunen op een vooraf vastgestelde regeling zodat de bestreden beslissing niet verschijnt als de eenvoudige toepassing van een aan de kandidaten tegenstelbare reglementering; dat de enkele verwijzing die de examenjury en de directeur-generaal hebben gemaakt naar het onvoldoende resultaat -na twee zittingen- "in het domein van de studies" en naar het onvoldoende resultaat "in het domein van het professioneel functioneren", op zich zeker niet verantwoordt waarom verzoeker onmiddellijk definitief afgewezen moest worden terwijl de reglementering toch ook voorziet in de mogelijkheid om de opleiding geheel of gedeeltelijk over te doen; dat het middel, in zoverre de schending van de formele motiveringsverplichting wordt aangevoerd, ernstig is;

4.1. Overwegende, wat de tweede voorwaarde betreft, dat verzoeker in de eerste plaats verwijst naar een moreel nadeel, verbonden met het feit dat hij, wegens zijn verwijdering uit de politieschool, het ontnemen van zijn hoedanigheid van kandidaat-aspirant-inspecteur en de definitieve ontheffing uit zijn ambt "een loopbaan bij de politie" definitief vaarwel mag zeggen; dat hij betoogt dat volgens de rechtspraak een moreel nadeel weliswaar hersteld wordt door een later komende vernietiging, maar dat het nadeel toch aangenomen wordt indien de onwettigheid van de bestreden beslissing flagrant is en dat in dit geval de flagrante onwettigheid erin bestaat dat de bestreden beslissing niet behoorlijk gemotiveerd is; dat hij, om het moeilijk te herstellen en ernstig karakter van het nadeel te staven, betoogt dat hij genoodzaakt wordt om, in afwachting van een annulatiearrest, aan "zijn loopbaan een nieuwe wending te geven" en dat hij, wanneer de vernietiging zal tussenkomen, reeds lang een nieuwe betrekking gevonden zal hebben zodat alleen een schorsing hem de mogelijkheid biedt om "op korte termijn zijn opleiding verder te zetten, desnoods mits het afleggen van een derde examen en/of het overdoen van het trimester";

4.2. Overwegende dat de verwerende partij daarop antwoordt wat volgt: een flagrante onwettigheid -die hier overigens niet aangetoond is- kan wel een reden zijn om een verzoeker, die bewijst dat er een nadeel bestaat, er niet toe te verplichten dat nadeel te blijven ondergaan, maar is op zich geen bron van een

moeilijk te herstellen ernstig nadeel; het moreel nadeel dat verzoeker -in vage en algemene bewoordingen- aanvoert is niet evident, het risico op een mislukking is inherent aan elke deelneming aan een periode van vorming en het nadeel zal volledig hersteld worden door het herstel van de carrière van verzoeker, waartoe zij zal moeten overgaan in geval van vernietiging van het bestreden besluit;

4.3.1. Overwegende dat de beslissing om verzoeker de definitieve ambtsontheffing op te leggen haar juridische basis vindt in artikel IX.I.2, eerste lid, 7°, van het RPPol; dat zij in feite steunt op het besluit van 28 februari 2002 van de directeur-generaal van het personeel om verzoeker overeenkomstig artikel IV.II.44, 4°, definitief af te wijzen voor de basisopleiding of, zoals het bestreden besluit het kwalificeert, hem "de hoedanigheid van aspirant-inspecteur te ontnemen" of nog, luidens de termen van het voorstel van de directeur van de federale politieschool, verzoeker "de hoedanigheid van student aan een school van de federale politie" te ontnemen; dat die definitieve afwijzing op haar beurt steunt op verzoekers mislukking "op het gebied van studies" tijdens de twee zittijden van het tussentijds examen en op zijn mislukking inzake het "professioneel functioneren" gedurende zijn basisopleiding; dat verzoeker de punten die hij voor de twee rubrieken heeft behaald niet betwist, maar dat hij zich verzet tegen het feit dat de verwerende partij hem, wegens de mislukking in de twee zittijden van het examen, uit de politieschool verwijdt in plaats van hem, overeenkomstig artikel IV.II.44, 3°, van het RPPol, te verplichten de basisopleiding of een deel ervan over te doen; dat hij zijn nadeel daarop toespitst;

4.3.2. Overwegende dat dergelijke definitieve afwijzing en verwijdering uit de politieschool inhoudt dat er een einde gesteld wordt aan de carrière van verzoeker bij de politie en dat, meer nog, hij inderdaad "zijn ambitie om een loopbaan bij de politie uit te bouwen vaarwel (mag) zeggen"; dat immers, naar luid van artikel IV.I.5, 2°, RPPol, een definitief afgewezen aspirant niet meer toegelaten kan worden tot latere selectieproeven om de basisopleiding te herbeginnen; dat, indien aanvaard kan worden dat -zeker nu verzoeker geen concrete gegevens voorlegt die zijn situatie tot een uitzonderingssituatie maakt- een vernietigingsarrest zal volstaan om het moreel nadeel verbonden met de mislukking in het examen goed te maken, de Raad van State in de bijzondere omstandigheid dat verzoeker als gevolg van het bestreden besluit uit de politie wordt gesloten en dat het hem onmogelijk is gemaakt om aan nieuwe selectieproeven deel te nemen, een nadeel onderkent dat voldoende ernstig is om hem er niet toe te verplichten te wachten op een uitspraak volgens de gewone rechtspleging; dat ook de tweede schorsingsvoorwaarde vervuld is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Bevolen wordt de schorsing van de tenuitvoerlegging van de beslissing van de directeur-generaal van het personeel van de federale politie van 28 februari 2002 waarbij Hans WOUTERS de hoedanigheid van aspirant-inspecteur van politie wordt ontnomen en waarbij hij definitief uit zijn ambt wordt ontheven.

Artikel 2.

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten wordt uitgesteld.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op negenentwintig oktober 2000 en twee, door :

de H.	A. VANDENDRIESSCHE,	staatsraad, wnd. kamervoorzitter,
Mevr.	V. WAUTERS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

V. WAUTERS.

A. VANDENDRIESSCHE.